GAZETA KRAKOWSKA

N^RO 99.

Z KRAKOWA DNIA 10 GRUDNIA 1828 ROKU WE SRODE.

Z Warszawy d. 3 Grudnia.

Dnia onegdayszego, iako w smutną rocznicę zgonu Wiekopomney pamięci Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla Alexandra I., odbyło się żałobne nabożeństwo w kaplicy Zamkowey, tudzież w Kościołach Stolicy.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi.

Stosownie do rozporządzenia JW. Prezydującego w Radzie Administracyyney Królestwa z dnia 29 b. m., podaie do publiczney wiadomości wydany w Petersburgu przepis żałoby, która po zgonie Nayiaśnieyszey Cesarzowey Maryi Fedorowney noszoną bydź ma, iak następuie:

Damy czterech pierwszych klass.

Nosić będą przez kwartał pierwszy suknią Rossyyską z sukna czarnego gładkiego, z rękawami i kołnierzem do woli, i z kołnierzem płaskim około szyi, i obszewkami białemi, tey samey szerokości, którą dla Kawalerów w stosunku klass przepisaną została. Kołnierzyki Dam będą z krepy czarney, czepek na głowę podobnież z wąską przepaską żałobną. Rękawiczki, wachlarz, pończochy i trzewiki czarne. Damy dwóch pierwszych klass nosić będą u sukien wleczące się ogony, długości dwóch arszynów; Damy klassy trzeciey półtora-arszynowe, a klassy 4tey iedno arszynowe.

W drugim kwartale Damy nosić będą suknią Rossyyską z gładkiego czarnego sukna bez obszewek białych i bez kołnierzów, czepki czarne z wązkim ięzyczkiem na czole bez zasłony żałobney, pończochy, wachlarz i rękawiczki białe.

Meszczyźni dwóch pierwszych klass

Nosić będą przez kwartał pierwszy suknie z czarnego gładkiego sukna o czterech guzikach, suknem obszytych, kamizelkę z podobnemiż guzikami. Mieć będą na wyłogach białe obszewki na półtora werszka szerokie, podszycie z materyi alepinowey, krepę wiszącą na kapeluszach, szpadę obszytą suknem czarnem, pończochy wełniane, trzewiki i bóty zwyczayne, sprzączki czarne u trzewików, koszulę bez mankietów, chustkę na szyi z przodu związaną; poiazdy i sanki okryte suknem czarnem bez herbów, podobnież zaprzęg i chomonta koni, konie okryte kapami żałobnemi, na sześć werszków od ziemi spuszczonemi. Lokaie ich, stangreci i pocztylioni, od parady, będą ubrani w liberyią czarną bez kokard na ramieniu. Gu-

ziki mieć będą aż po pas. Ubiory Rossyyskie stangretów i pocztylionòw będą z czarnego sukna; podobnież czapki i pasy. W pałacach osób tych klass, będzie ieden pokóy czarno wybity. Kawalerowie Dworu Cesarskiego nosić będą tęż samę żałobę, chociażby nie należeli ani do pierwszey ani do drugiey klassy, ale nie będą mieli ani pokoiu czarno wybitego, ani żałobnych poiazdów.

Męszczyzni do klassy 3ciey i 4tey należący, mieć będą przez pierwszy kwartał suknie, tudzież liberyią, tak iak wyżey było opisane, z tą różnicą, że obszewki białe u ich sukien będą tylko na ieden werszek szerokie; ani ich pokoie, ani poiazdy nie będą czarno wybite.

Przez kwartał drugi osoby dwòch pierwszych klass, tudzież Kawalerowie Dworscy, nosić będą ubiory z sukna czarnego, bez białych obszewek, szpadę i sprzączki stalowe szmelcowane zwyczayne, krepę na kapeluszu i przy szpadzie. Liberyia ich nosić będzie kokardę na lewey ręce koloru herbem właściwego.

Osobom płci oboiey, bez względu na stan, wolno iest nosić zwyczayne suknie czarne przez ciąg całey żałoby.

Przez czas trwania żałoby wolno iest nosić frak z białemi obszewkami, z zastosowaniem się do ròżnicy klass i do podziału żałoby na kwartały.

Żałoba ta trwać ma przez pół roku, zaczynaiąc od dnia (24Października) 5 Listopada r. b.

Z oznaymieniem, iż przepis powyższy zastosowany bydź ma do Królestwa Polskiego, w sposobie roku 1826 wskazanym.

W Warszawie d. 30 Listopada 1828 r.

Minister Prezyduiący:
(podpisano) T. *Mostowski*,
Sekretarz Jeneralny:
(podpisano) Aug: *Karski*.

Kurs Listów Zastawnych.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych

Żądano	zł: 88	gr. —
Płacono	— 87	— 15

W Warszawie dnia 2 Grudnia 1828 r.
Schaber S. G.

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec Żyta zł: od 10 do 11 i pół. — Pszenicy od 25 do 32. — Jęczmienia od 8 do 9 i pół. — Owsa od 5 do 6. — Siana furę iednokonną od 14 do 21; parokonną od 26 do 27. — Słomy furę od 5 do 9.

Z Petersburga d. 5 Listopada D. K.
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Senatorowie, Radcy tayni Kurakin i Bezrodny otrzymali dyamentowe insignia orderu S. Anny 1wszey klassy, za uskutecznioną rewizyią Syberyi zachodniey. Podobny order otrzymali rzeczywiści Radcy Stanu Fontan i Negri, w nagrodę za usługi podczas teraźnieyszey woyny.

Kapitan Rudukin, z pułku gwardyi Kozaków, zostaiący przy osobie J. C. M. Cesarzewicza, i Hrabia Manteufel z pułku Kawalergardów, Adjutant N. Pana, zostali mianowani Pułkownikami.

Dnia 30 z. m. spuszczono z warsztatu nowey Admiralicyi 84działowy okręt liniiowy Oemheten, wybudowany przez Podpułkownika korpusu inżenierów marynarki Popowa. Dowództwo iego otrzymał Kapitan flotty 1wszey klassy Sutszew.

W bitwie dnia 20 Września pod Szumlą, granat nieprzyiacielski padł na skrzynię prochową, przez co 3 ładunki wyleciały na powietrze i skrzynia się zapaliła. Spostrzegł to podofficer Kołokołow z 2giey lekkiey kompanii 9tey brygady artylleryi, pobiegł do pala-

cey się skrzyni, i zaczął wyrzucać z niey ładunki. Przykładem swoim ośmielił także faierwerka Onutszyna, bombardyera Kommissarowa i kanoniera Tarassowa, do dania mu pomocy. Wyrzuciwszy wszystkie ładunki, wylali wodę z pobliskich naczyń na skrzynię, a tak dalsze niebezpieczeństwo odwrócili. Naczelny dowódca 2giey armii, Jenerał Feldmarszałek Hrabia Wittgenstein, wynagrodził Onutszyna, Kommissarowa i Tarassowa oznaką honorową orderu woyskowego, i podał ten wypadek do wiadomości N. Pana, z prośbą o stopień officera dla młodego Kołokołowa. N. Cesarz Jmość raczył dać Kołokowi ozdobę honorową orderu woyskowego i stopień Podporucznika; kazał oraz czyn iego ogłosić przez pisma publiczne.

Dziennik Petersburgski umieścił z Gazety Powszechney następuiący artykuł z Jass pod dniem 18 Października: — ,, Wzięcie Warny sprawiło tu naywiększą radość. Ktokolwiek zna waleczność i wytrwałość woysk Rossyyskich, ten widzi w wzięciu rzeczoney twierdzy nowy dowód, iż woyska te umieią pokonywać naywiększe przeszkody, i znosić wszystkie trudy woienne. Warna nigdy aż do tey chwili nie była wziętą; Wielki Admirał Turecki nigdy dotąd nie był ieńcem; pierwszy tego przykład wystawia nam historyia naszego czasu, co sprawi mocne wrażenie na umyśle Turków.,,

---

Naywyższy Ukaz do Rządzącego Senatu.

Przeięci życzeniem, aby wszystkie Instytuta naukowe i dobroczynne, zostaiące pod kierunkiem spoczywaiącey w Bogu naykochańszey Matki Naszey Maryi Fedorowney, i podniesione przez mądrą Jey opiekę do tak wysokiego stopnia pomyślności, i po śmierci Jey podług tychże zasad były zarządzane, i równych iak dawniey używały prerogatyw i korzyści, aby i nadal, iak dotychczas, skutecznie działały dla dobra kraiu i ludzkości, osądziliśmy za przyzwoitą, tymczasowo, następnie urządzić bieg czynności tychże Instytutów.

1. Cesarski dom wychowania ze wszystkiemi doń należącemi wydziałami, towarzystwa trudniące się wychowaniem panien szlacheckiego rodu, szkoła orderu S. Katarzyny, szpital Sgo Pawła w Moskwie, i w ogólności wszystkie Instytuta, które zostawały pod dozorem naykochańszey Naszey Matki, bierzemy pod bezpośrednią i szczególnieyszą Naszą opiekę.

2. Organizacyia i urządzenie tych Instytucyy, równie iak porządek wzaiemnych ich do siebie stosunków, nie ulegaią żadney odmianie.

3. Przełożeni każdey z tych Instytucyy przełożą Nam wszystkie sprawy, któreby, podług istnących przepisów, należały do rozstrzygnięcia ukochaney Naszey, teraz w Bogu spoczywaiącey Matki.

4. Do przełożenia Nam spraw tych i ogłoszenia względem nich woli Naszey, ustanawiamy przy Sobie osobnego Sekretarza Stanu, z tytułem: Sekretarz Stanu administracyi zakładów Cesarzowey Maryi.

Zastrzegamy Sobie nadanie zakładom tym ostateczney organizacyi, skoro o woli spoczywaiącey w Bogu ukochaney Matki Naszey, z pozostawionego Jey testamentu, dokładną poweźmiemy wiadomość. — Dano dnia 28 Października 1828 r.

Tayny Radca Willamow, nayłaskawiey mianowany Sekretarzem Stanu administracyi zakładów Cesarzowey Maryi.

(Z Gazety Senackiey.)

Przez Naywyższy Ukaz do Rządzącego Senatu, pod dniem 24 Października w Pe-

)2(

tersburga, Biskupowi Suffraganowi Mohilewskiemu Dyecezyi Rzymsko-Katolickiey, Joachimowi Grabowskiemu, naymiłościwiey rozkazano: przyiąwszy poświęcenie na tę dostoyność, podług przysłaney na to z Rzymu Bulli, zarządzać tą dyecezyią, dla czego Metropolita Kościołów Rzymsko-Katolickich w Rossyi ma go opatrzyć przyzwoitemi władzami, z tych, które on z Rzymu otrzymał. Na utrzymanie się Biskupa Grabowskiego z domem Biskupim i Kancellaryią, wypłacać mu pensyią, iaka była wyznaczona Ukazom z dnia 22 Listopada 1773, r., ówczasowemu Biskupowi Siestrzeńcewiczowi, to iest, po dziesięć tysięcy Rubli assygnacyiami na rok.

Przez Naywyższy Ukaz pod dniem 27 Października, były Sekretarz przy spoczywaiącey w Bogu Cesarzowey Maryi, Radca Tayny Nowosilcow, mianowany Sekretarzem Stanu J. C. M.

Przez Ukaz teyże daty, na okazanie szczególnieyszey uprzeymości ku gorliwey i odznaczaiącey się służbie Rzeczywistego Radcy Taynego, Hrabiego Koczubeja, N. Cesarz Jegomość raczył nayłaskawiey syna iego Aktuaryusza w Kollegium Państwa spraw cudzoziemskich, Hrabiego Bazylego Koczubeja mianować Kamerjunkrem Dworu J. C. Mci; a drugiego syna iego Hrabiego Michała Kamerpaziem.

Przez Naywyższy Ukaz, datowany dnia 6 Października na okręcie Cesarzowa Marya, nadane są portowi Izmaiłowskiemu różne swobody: w Izmaiłowie ustanowiona główna komora składowa; w Reni ustanowiona zastawa; miastu Izmaiłowi nadane są na lat 25 ulgi podobne, iak miastu Kercz od roku 1826; na tąkąż liczbę lat dla miasta Izmaiłowa odlicza się 10ta część dochodów trunkowych i celnych; w urządzeniach kwarantanowych rozkazano uczynić stosownieysze dogodności.

List z Warny pod dniem 1 Października, zawiera następniące szczegóły:

"Onegday poddała się nam sławna w historyi twierdza Warna, która nigdy ieszcze nie była w naszych ręku: iest to Turecki Gibraltar. Przez dwa przeszło miesiące Turcy uporczywie się bronili; nakoniec zmordowaliśmy ich: za pośrednictwem przykopów koszowych, doszliśmy do bastyonu. Gdyby byli zamyślali dłużey się opierać, tedy szturm byłby nieochybnie nastąpił. Nasz batalion (saperów gwardyyskich pierwszy wszedł do twierdzy, z biciem w bębny i z rozwiniętemi chorągwiami. Za nami postępował pułk Izmaiłowski. Nie mogę ci wyrazić tego uczucia, które nas wszystkich przeymowało: weszliśmy zwycięzcami do zdobytey przez nas Warny. Dzień wczorayszy był ieszcze pamiętnieyszym: pamięć iego nie będzie nigdy zatartą w sercu moiem. Po uroczystem nabożeństwie i modłach do Pana Zastępów, N. Cesarz Jmość raczył się zbliżyć do naszego batalionu. Schylono chorągiew. N. Pan własnemi rękami przywiązał do niey krzyż Sgo Jerzego temi mówiąc słowy: „Wyście na to „zasłużyli! Dla mnie przyiemna, żeście „nie zapomnieli słów Nieboszczyka Cesarza, „wymówionych przy daniu wam tey chorągwi, żeś przy pierwszym zdarzeniu zamienicie ią na chorągiew Sgo Jerzego! Oblężenie Warny sprawdziło Moie oczekiwa„nia.„ Przywiązawszy wstęgę Cesarz Jegomość ucałował Krzyż. Wszyscy z radości płakali; sam Cesarz łzy uronił! Niewypowiedziany widok! U brzegu morskiego stoi groźna flotta, przed nami mury zdobytey twierdzy, a, pośród tych wspaniałych obrazów, Oyciec obdarza nagrodami swe dzieci! Grzmiące ura! łączyło się z odgłosem woyskowey muzyki i hukiem dział. Jeńcy Tureccy byli wprawieni w zadumienie i zachwycenie, wi-

dząc obeyście się naszego Monarchy ze swoiemi poddanemi. Obeyrzawszy wszystkie inne woyska, Cesarz Jegomość znowu się zbliżył do naszego batalionu i ieszcze raz wyraził swoie Naywyższe zadowolnienie w następuiących słowach: Pozdrawiam was chorągwią Sgo Jerzego. Wyście mnie, staremu towarzyszowi swemu, sprawili przez to piękny obchód. Okrzyki radosne były naszą odpowiedzią. Szczęśliwi, żeśmy zdołali spełnić oczekiwania nayukochańszego Cesarza naszego, i zasłużyć na Jego zadowolnienie.„

Z Odessy d. 20 Października.

Na skutek przedstawienia Noworossyyskiego i Bessarabskiego Jenerała Gubernatora, dnia 1 b. m. wyszedł Naywyższy rozkaz o założeniu w Odessie szkoły języków wschodnich. N. Cesarz Jegomość nayłaskawiey rozkazać raczył, wydawać corocznie, na utrzymanie tego zakładu, po 10,000 rubli z Podskarbstwa Państwa, i prócz tego, dozwolił Hrabiemu Worońcowi użyć na ten cel do 4000 rubli z dochodów Odessy i Obwodu Bessarabskiego. Zwierzchność mieyscowa przystąpiła iuż do wypełnienia dobroczynney woli Nayiaśnieyszego Cesarza. Trzeba się spodziewać, że nowo ustanowiony zakład, w krótkim czasie zostanie urządzony, i zapobieży niedostatkowi, iaki się teraz czuć daie w tłumaczach języków wschodnich. Mówić o pożytku, iaki Rossyia nabędzie przez urządzenie, w swych obszernych granicach, szkół języków wschodnich, byłoby to dowodzić znaiomey iuż prawdy. Żeby się przekonać o słuszności tego, wypada tylko wystawić sobie stosunki Państwa naszego z Azyią, oraz możność powiększenia ich do naywyższego stopnia; dość iest spoyrzeć na kartę naszego rozległego Państwa: wielka rozciągłość granicy Rossyi, od Kiachty do Kamieńca Podolskiego, zamieszkana iest narodami, w większey lub mnieyszey części, mówiącemi językiem Tureckim. Wszyscy mieszkańcy Krymu, Georgii i Kazanu, obwodów Kaukazkich, wyznaiący wiarę Mahometańską, albo statecznie mówią tym językiem, albo go używaią w związkach swych z innemi. W Odessie, dla szkoły języków wschodnich znayduią się pomoce, iakich w innych miastach zgoła nie ma. Tu nierównie łatwiey sprowadzić dobrych nauczycieli; prócz tego, uczniowie mogą tu mieć zawsze sposobność do ćwiczenia się praktycznego w języku Tureckim, a wiadomo, że praktyka iest naypewnieyszym sposobem do nauczenia się wszystkich języków.

Mamy nadzieię, że w krótkim czasie będziemy mogli uwiadomić naszych czytelników o otwarciu tego zakładu.

Z Paryża d. 24 Listopada.

Nowi Prefekci: Lesay Marnesia, Baron Martroy, Hr. Lestard, Baron Talleyrand i Fumeron de Ardeul wykonali Królowi przysięgę.

P. Pihan Delaforest miał zaszczyt złożyć Delfinowey na prywatnem posłuchaniu opis pierwszey iey podróży do Normandyi w roku 1824.

Wczoray naradzali się Ministrowie u Barona Hyde de Neuville.

Pułkownik Fabvier poiechał ztąd wczorayszey nocy do Tulonu, zkąd uda się do Grecyi, dla urządzenia milicyi Greckiey, aby po edciągnieniu Francuzów była w stanie bronić własney ziemi. Powodowany uczuciem swoim, które pewnie naród Grecki będzie umiał ocenić, nie chce w wyższym pokazać się stopniu nad ten, pod którym tyle lat bronił świętey sprawy Grecyi, i pozostanie iak dawniey Pułkownikiem Fabvier.

Dnia 17 b. m. fregata Proserpina spaliła 3 korsarskie Algierskie okręty, przyczem mieliśmy 3ch ludzi ranionych.

Margr. Loule, szwagier Don Miguela, przybył tu z matką swoią z Londynu.

P. Norvins trudni się teraz wydaniem historycznego dzieła o sławnych mężach współczesnych z Napoleonem.

Kommissyia do zatrudnienia się ulepszeniem handlu rozpoczęła iuż swoią czynność, i naypierwey słuchany był P. Boignes, właściciel huty żelazney w Nevers.

Od młodego Ravergie, który od professorów botanicznego ogrodu wysłany został do zwiedzenia we względzie botanicznym prowincyy Achalcyk i Karsy, i za zleceniem tychże professorów otrzymał od Ministra spraw wewnętrznych tymczasową pensyią, nadeszły do Fraucyi doniesienia: że w Sierpniu znaydował się w Tyflis i udać się chciał do Elisabetpola, gdzie znayduią się kopalnie hałonu, których ieszcze nikt przed nim nie rozpoznał. Ztamtąd zamyślał udać się w dalszą podróż przez góry Bambaki i Samkheti; okolice, które dotąd mało co są znane.

Trzydziestogodzinny ciągły deszcz dnia 15 do 16 b. m. zrządził wielkie szkody w okolicy St. Etienue.

Monitor pod dniem 22 b. m. ogłosił, że pierwsze z rozporządzeń z d. 16 Czerwca iuż zupełnie przywiedzione do skutku zostało. Ośm Jezuickich szkół w St. Acheul, Aix, Auray, Billom, Bordeaux, Dole, Forcalquier i Montmorillon są zamknięte, i maią bydź w potrzebie z rozporządzenia Uniwersytetu przez gminne szkoły zastąpione. Drugie rozporządzenie tyczące się małych Seminariów, ma bydź także wkrótce wedle zapewnienia Monitora uskutecznione. Dyrektorowie czyli dozorcy tych Seminariów mianowani przez Biskupów, będą przez Króla zatwierdzonemi; żadnych z nich należeć niemoże do nieupoważnionych ustawami zgromadzeń, a zatem muszą bydź świeckiemi Xiędzami.

Z Madrytu d. 10 Listopada.

List z Kadyxu pod dniem 4 b. m. donosi: Fregata Królewska Casilda, która dnia 1 b. m. odpłynęła ztąd do Porto-Rico i Hawanny, wiezie żołnierzy dla pułków na Kuba.

Z Walencyi piszą pod dniem 7 Listopada: Dotąd nic nie możemy się dowiedzieć, iakiego rodzaiu iest spisek, który w mieście naszem tak liczne pociągnął za sobą uwięzienia. Zdaie się iednak bydź podobnym do rzekomo odkrytego w Barcelonie. Pierwszy liniiowy pułk przybył z Alikante do miasta naszego. W skutku zaszłey potyczki pomiędzy woyskami Królewskiemi i bandą rabusiów, cofnęła się ostatnia pod dowództwem znanego herszte Curo w góry Confrentes.

— Dnia 13. —

Podług nadeszłych wczoray z Galicyi listów, w Portugalii wybuchnęło powstanie, i Jenerał Kapitan tey prowincyi postąpił z woyskiem z San Jago ku granicy Portugalskiey. O tem, co wewnątrz tego kraiu zachodzi, niemożna się tu nic dowiedzieć. Listy z Portugalii prawie nie dochodzą, a ieśli które przybędą są otwierane. Od podróżnych tylko dowiedzieliśmy się, że liczne kupy zbroynych konstytucyionistów przebiegaiąc północne prowincyie Portugalii, zabierały się uderzyć na Porto, i że na kilka dni przed wyiazdem tychże podróżnych w tey okolicy bunt powszechny wybuchnął.

Z Lizbony d. 9 Listopada.

Gazeta Dworska zawiera Królewskie rozporządzenie, którego uskutecznienie poruczę-

ne iest Patryarsze, iako Naczelnikowi Duchowieństwa kraiowego. Nakazane w niem iest oddalenie każdego Xiędza z urzędu duchownego, który okazał naymnieyszą przychylność do stronnictwa rewolucyynego, i ażeby Patryarcha dowiadywał się naydokładniey o sposobie myślenia każdego duchownego, iżby wybory padały tylko na godnych kapłanów. Rozporządzenie to iest dnia 31 Października 1828 z pałacu Necessidas datowane. Taż Gazeta wzywa wszystkich fabrykantów sukna, aby zgłaszali się z dostawą sukna dla woyska Don Miguela. Nakoniec donosi, że stronnicy Don Pedro iako znak poznawania się noszą czarne włosiane pierścionki. Na mocy tego doniesienia policyia upatruie takowych pierścionków.

P. Perreira popłynął z zleceniami od Don Miguela do Rio-Janeiro. Słychać także iż Królowa Matka zezwoliła już na związek małżeński syna swoiego z Donna Maryią.

Nakazane przez policyią tayne doniesienia, zaczynaią iuż skutkować: Kapitan okrętowy został przez własnego synowca, którego przyiął za swoiego syna, i dziedzicem ustanowił, zdradzony; ale szczęściem uszedł.

Wysłana przeciw Terceira wyprawa nie może dotąd ani namową, ani groźbą tey wyspy do poddania się nakłonić. Wyspy Azorskie nawiedziła w przeszłym miesiącu 36godzinna burza, która do 5 mill. franków zrządziła szkody.

Z Liworna d. 6 Listopada.

Wszystkie doniesienia, które z głębi Azyi odbieramy, zgadzaią się, że wszyskie umysły ogarnia boiaźń względem postępów woyska Rossyyskiego. Jakkolwiek głoszą o zwycięztwach oręża Tureckiego nad Dunaiem, Azyiatyccy Turcy są z natury tchórzliwszemi niż Europeyscy, niezważaią przyszłości i myślą tylko o klęskach, które im woyna zrządzić może. Rząd widzi się także bydź zmuszonzm przy wybieraniu rekruta używać gwałtu, lecz mimo tego większa część rekrutów uchodzi znowu w drodze. Od 4ch tygodni nie idą iuż woyska do Stambułu, bo cała uwaga zwróconą teraz iest na Erzerum. W Smirnie wydane zostały surowe rozkazy względem wywozu żywności, a zwłaszcza zboża. Codziennie odchodzą ztamtąd znaczne konwoie do Stambułu i do wszystkich części Azyi. Zapowiedziane zamknięcie Dardanellów nie iest wprawdzie ieszcze do skutku przywiedzione, ale pewnie wkrótce będzie. Wszystkie te zdarzenia są dla handlu tego miasta okropnym ciosem; wszelako panuie tam nayzupełnieysza spokoyność.

Z Londynu d. 22 Listopada.

N. Król Jmć ciągle ieszcze iest słaby i iedna z Gazet rannych twierdzi, że choroba J. K. Mci, która go w pokoiach zatrzymuie i nie dozwala przyymować nikogo prócz domowników, nie musi bydź podagrą.

Właściciel brygu Ringdowe, P. Garding, zawiózł niedawno listy od znayduiących się w Anglii Portugalczyków do Porto, lecz nie złożył ich na poczcie, ale oddał ie osobom maiącem związek z Domem kupieckim Noble. Był zaraz ścigany, musiał na statek uciec i zaraz odpłynąć. Nie maiąc czasu nabrać żywności, przybył zatem po 11 dniach żeglugi z zupełnie osłabionym z głodu ludem do Plimut.

Jedna z Gazet tuteyszych wyraża, iż byłoby wieczną dla Anglii hańbą, gdyby brakuiące 75,000 Fs, na ukończenie podziemney pod Tamizą drogi, nie były przez podpisy złożone.

Do Jamaiki nadszedł rozkaz Królewskiey tayney Rady z d. 28 Kwietnia, mocą którego dozwolony iest okrętom Hiszpańskim wywóz towarów z osad Angielskich dokąd im się podoba. Podług Gazety Jamaiskiey Konsul Angielski w Port-au-Prince zawiesił swoie urzędowanie, ponieważ Władze Haytańskie zaprzeczyły mu zadosyć uczynienia za poniesioną tam obelgę. Rozstrzelano tam znowu iednego Jenerała i dwóch kupców, ieko należących do spisku na życie Prezydenta uknowanego. Względem bawiących na Hayti cudzoziemców, chcących prowadzić tam kommissowy handel, wyszło rozporządzenie, mocą którego muszą mieć pozwolenie od Prezydenta i opłacać cło po 1 1/2 od sta od wartości. Kraiowcy płacą tylko pół od sta.

Lubo naynowsze doniesienia z Rio-Janeiro do 22 Września nic ieszcze o zatwierdzeniu pokoiu z Buenos-Ayres nie wzmiankuią, nie zdaie się iednak podlegać wątpliwości, gdyż kupcy Angielscy wysłali 15 okrętów na rzekę Plata.

Z Buenos-Ayres donoszą pod dniem 23 Sierpnia, że Peruwianie na granicy Boliwii pobitemi zostali i 200 ludzi utracili.

Urządzenie władzy Boliwara w Kolumbii iest iak następuie wyrokiem oznaczone: 1) Zaprowadzenie i utrzymanie porządku i spokoyności wewnątrz, i zabezpieczenie kraiu od każdego zewnętrznego napadu; 2) naczelne dowództwo nad całą lądową i morską siłą; 3) kierowanie stosunkami dyplomatycznemi, zawieranie traktatów pokoiu, przymierza, neutralności, handlu i t. d. z zagranicznemi rządami; 4) mianowanie na wszystkie urzędy w Rzeczypospolitey i oddalanie onych; 5) ogłaszanie wyroków i rozporządzeń wszelkiego rodzaiu, tudzież zmiany lub cofnienia dotychczasowych ustaw; 6) dozor nad ścisłem wykonaniem dawnych i nowych wyroków; 7) względem wybierania i dobrze użycia narodowych dochodów; 8) znaglenie sędziów i trybunałów do prędszego i bezstronnego rozsądzania spraw, i baczność na uskutecznienie ich wyroków; 9) zatwierdzenie lub odrzucenie wyroków sądów woyskowych; 10) złagodzenie kary śmierci na wniosek Rady stanu lub samychże sądów; 11) udzielenie przebaczenia w części lub całkowicie, ile dobro kraiu wymagać będzie, wszelako zawsze za zdaniem Rady stanu; 12) wydawanie listów korsarskich; 13) wykonanie przyzwoite naywyższey w kraiu władzy; 14) nakoniec prezydowania w Radzie stanu ile tego uznana będzie potrzeba.

— Dnia 24. —

Podług doniesień z Gibraltaru pod dniem 7 b. m. zwolniała tam znacznie od 14 dni żółta gorączka. Liczba chorych nie wynosi iuż iak 700 osób. Dotąd chorowało 5000 osób, z których 1122 umarło.

W Irlandyi w hrabstwie Tipperary zachodzą znowu wielkie zaburzenia: burzyciele przebiegaią w nocy kray i zabieraią broń. W Thomastown i innych mieyscach zabrali takową z różnych domów. Nawet dwóch ludzi poluiących w okolicy Tipperary musieli im oddać swoie fuzyie. Wiele znakomitych osób przenoszą się do miast lękaiąc się długich nocy.

Wywóz bawełnianych towarów i batystu z Szkocyi iest teraz bardzo znaczny do Ameryki.

Cena zboża podnosi się ciągle i zapewne dozwolony będzie dowóz żyta z zagranicy.

Pod Antillami złupionych niedawno zostało kilka Amerykańskich okrętów przez galerę, którey lud składał się z białych ludzi, Murzynów i Kreolow i po Hiszpańsku mówił.

DODATEK DO N^ro^ 99. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 10 GRUDNIA 1828 ROKU WE SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla łepszego porownania zredukowany na O° Reaumira.

Dzień godzina	Barometr z redak: na O° R.	Therm: czyli stop: zimna i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Grudn:	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 9, 747	† 0. 5	95	Półn: Za słaby	Pochmurno	
12	„ 10, 150	† 3. 0	86	Połud: Za. słaby	Chmury	
6. 3	„ 9, 897	† 2. 5	86	„ „	Pogoda z chmur:	
9	„ 10, 022	— 1. 8	95	Wschodni słaby	Pogoda	
7. 7	27 8, 370	— 4. 4	94	Wschodni słaby	Pogoda	
12	„ 8, 145	— 1. 3	90	Połud: Ws. słaby	Pogoda z Chmur:	
3	„ 7, 928	— 0. 9	89	Wschodni słaby	„ „	
9	„ 8, 277	— 2. 2	93	„ mocny	Chmury	
8. 7	27 8, 3[illegible]9	— 5. 0	91	Wschodni mocny	Pochmurno	
12	„ 8, 329	— 2. 6	81	„ „	„ „	
3	„ 7, 807	— 2. 2	82	„ średni	„ „	
9	„ 6, 874	— 2. 4	90	Połud: Ws. średni	„ „	

J. K. *Steczkowski*, A. O. A.

— Z *Krakowa.* —

Gdy smutna wiadomość o naymniey spodziewanem zeyściu Nayiaśnieyszey Maryi Fedorowny, Matki Nayiaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyy Króla Polskiego, Protektora Rzeczypospolitey Krakowskiey, doszła iuż Nas w sposobie Urzędowym i żadney więcey podlegać niemogącym wątpliwości: Rząd tuteyszo-kraiowy nakazał Osobom wszelkiey rangi urzędy publiczne sprawuiącym i korpusowi Officerów Milicyi kraiowey przywdzianie Czterotygodniowey aż do dnia 30 b. m. Grudnia trwać maiącey żałoby. Obywatele zaś i Damy dzieląc uczucia Rządu w okoliczności tyle sercu Nayiaśnieyszego krainy tey Protektora dotkliwey, dobrowolnie takową przywdzieli odmawiaiąc sobie wszelkich przez ten przeciąg czasu głośnych uciech, które także i pomiędzy ludem zakazanemi zostały.

Z Włoch d. 18 Listopada.

J. C. Wysokość Wielka Xiężna Rossyyska Helena, wyiechała dnia 17 b. m. rano z Florencyi przez Arezzo i Perugia do Rzymu. Oyciec Wielkiey Xiężny, Paweł Xiążę Wirtembergski, który od kilku dni bawi w Florencyi, wkrótce uda się tamże.

W Neapolu umarł dnia 10 b. m. Hr. Zurla, który sprawował różne Ministrowskie urzędy.

Z Drezna d. 24 Listopada.

Przybywszy tu w tych dniach Kawaler Domu i urzędnik orderów Francuzkich, z znakami udzielonego przez N. Króla Jmci Francuzkiego Monarszę naszemu orderu Sgo Ducha, nastąpiło wczoray z wielką okazałością oddanie J. K. Mci tego orderu. — N. Król Jmość nasz udzielił Francuzkiemu Ministrowi spraw zagranicznych Hr. Laferronays domowy order Korony ruciany, a pełnomocnemu Ministrowi i nadzwyczaynemu Posłowi Hr. Caraman wielki krzyż cywilnego orderu zasługi.

N. Owdowiała Królowa umarła w tych samych pokoiach, które od 60 lat iako panująca Królowa zamieszkiwała. Dziedziczką całego prywatnego iey maiątku i kleynotów, iest iedynaczka, dotąd niezamężna, 1782 urodzona iey córka, Xiężna Augusta, która po śmierci Oyca swoiego Króla Fryderyka Augusta, poświęciła staranność około godney swey Matki i na śmiertelnem łożu przyięła ostatnie iey życzenia.

Z Bruxelli d. 25 Listopada.

Biskup Namurski miał zaszczyt dnia 20 b. m. ieść obiad z N. Królem Jmością.

Poseł Papiezki Capaccini, którego Gazeta Niderlandska nazywa Nuncyuszem, obieżdża teraz Seminaryię południowych prowincyy.

Poseł nasz przy Dworze Francuskim, Baron Fagel, odiechał ztąd wczoray rano do Paryża.

136 officerom, podofficerom i żołnierzom, którzy w kampaniiach 1812, 1813 i 1814 roku znaydowali się w służbie Rossyyskiey, dozwolił Król nasz nosić udzielone im przez Cesarza Mikołaia medale.

Prywatne listy z Batawii, nadeszłe na kupieckim okręcie do Antwerpii, donoszą, że woyna przeciw buntownikom idzie pomyślnie dla rządu, i że zachodzi nadzieia przytłumienia wkrótce tego dla handlu i rolnictwa szkodliwego buntu.

P. van der Leep otrzymał od Ministra spraw wewnętrznych 500 ZH.; nagrody za rozpoczęcie tego roku rybołowstwa w wodach Islandskich.

Od brzegów Menu d. 29 Listopada.

W kaplicy Greckiey na Rothenberg przy Sztuttgardzie odbyło się dnia 25 b. m. w obecności NN. Królestwa Jchmość, całey Królewskiey Rodziny i znayduiących się w Sztuttgardzie kawalerów orderów Rossyyskich, uroczyste żałobne nabożeństwo za duszę ś. p. N. Cesarzowey Rossyyskiey Matki.

Pełnomocny Minister przy Seymie Związku Niemieckiego, P. Addington, wyiechał dnia 13 Listopada z Frankfortu na powołanie Dworu swoiego do Londynu.

W Lipsku używaią teraz na boleści reumatyczne zamiast cyratowey kitayki, żywicznego papieru, wynalezionego przez Lekarza Francuzkiego, który ma bydź bardzo skuteczny. Arkusz takowego papieru kosztuie półtora tamecznego grosza. (10½ gr. p.)

Od granic Tureckich d. 14 Listopada.

Dnia 25 Października przybył do Stambułu goniec od Angielskiego Posła przy Dworze Wiedeńskim, Lorda Cowley, z doniesieniem o postanowieniu przez Rossyią zamknięcia Dardanellów. Spodziewamy się iednak, że oczekiwany z Egiptu konwoy żywności przeydzie wprzód Dardanelle, niżeli zamknięcie nastąpi, i zaopatrzy stolicę na sześć miesięcy w potrzeby. Dnia 28 rozchodziła się w Stambule wieść, że nowy Wielki Wezyr proponował zawarcie na 3 miesiące rozeymu z Rossyianami.

W Belgradzie obchodzili Turcy dnia 9, 10 i 14 Listopada uroczystości, podczas których przez wszystkie trzy dni z dział strzelano. Te uroczystości niepochodziły tą razą z doniesienia o zwycięztwie, ale o urodzeniu się w zimowym Haremie w Stambule córki Sułtanowi, o czem dnia 9 nadeszła do Belgradu wiadomość.

Z Alexandryi piszą, że wylew Nilu w tey iesieni tak był doskonały, iż spodziewaią się na rok przyszły żniw obfitych. Vicekról rozkazał założyć w Alexandryi wielki arsenał, gdzie syn iego Ibrahim na przyszłość mieszkać będzie iako w środku handlu Egipskiego.

Podług listów z Otranto Posłowie 3ch Mocarstw i Prezydent Grecyi, Hr. Capodistrias, zatrudnionemi w Poros byli oznaczeniem granic nowey Grecyi, i oczekiwano wkrótce oznaymienia o ważnym tymi przedmiocie. Jeżeli tym listom wierzyć można, tedy granice nowego tego kraiu obeymować nawet będą Tessaliią. Z resztą zachodzi mniemanie, że wyprawa Francuzka długo w Grecyi bawić będzie.

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek, to iest dnia 11 b. m. daną będzie Komedya w 1 akcie, napisana przez L. A. Dmuszewskiego, pod tytułem: *Pięć Siostr a Jedna.* — Poczem nastąpi *Wielkie Solo Gratiozo* z muzyką P. Tytus exekwowane przez JPanią Julią Szpringer. — Poczem nastąpi Komedya w 1 akcie, wierszem oryginalnie napisana przez Hr. Fredro, pod tytuł: *List.* — Zakończy widowisko Wielki komiczny Balet w 1 akcie, z muzyką K. M. Weber, pod tytułem: *Oberon Król Elfow*, czyli *Rog zaczarowany.*

W następuiącą Niedzielę, to iest d. 14 b. m. łącznie z JPP. Skibińskiemi, daną będzie nowa Wielka Opera Buffo w 2 obszernych aktach, z Włoskiego na Polski ięzyk przełożona przez L. Osińskiego, z muzyką sławnego Rossyniego, pod tytułem: *Turek we Włoszech.*

KONCERT.

Czternastoletni Wirtuoz na fortepianie, JP. Stefan Heller z Pestu, który miał zaszczyt polecić się Prześwietney Publiczności w pierwszym Koncercie danym w Teatrze narodowym dnia 4 Grudnia i otrzymać oklaski, da w Piątek, to iest 12 b. m. i r. drugi Koncert w Sali JP. Knotza, złożony z Sztuk Uwiadomieniem ogłoszonych.

Dnia 9 Grudnia 1828 *r.*

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	1.		2.		3.		4.	
Korzec	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.
— Pszenicy	24	—	21	—	20	—	15	—
— Żyta	11	15	11	—	10	—	—	—
— Jęczmienia	9	—	8	15	8	—	7	15
— Grochu	16	—	15	—	—	—	—	—
— Owsa	5	12	5	—	4	24	4	15
— Jagieł	17	—	16	—	15	—	—	—
— Rzepaku	24	—	22	—	—	—	—	—

W Gdańsku d. 1 Grudnia.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	1440	do	1550.
Żyta	—	—	510	—	540.
Jęczmienia	—	—	420	—	480.
Owsa	—	—	260	—	300.
Grochu	—	—	668	—	690.

ŁOTERYIA KRAIOWA.

W 324 Ciągnieniu dnia 10go Grudnia 1828 roku w przytomności Osób od Rzadu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

71. 49. 75. 31. 89.

Przyszłe 325 Ciągnienie dnia 17go Grudnia 1828 r. przypada.

DONIESIENIA.

Notaryusz publiczny W. M. Krakowa i jego Okręgu zawiadomia ninieyszem, iż po ś. p. Wiktoryi z Gadomskich Corde, na żądanie pełnoletnich Sukcessorów dnia 15 Grudnia 1828 roku o godzinie 9tey zrana w domu Nro 510 przy ulicy Floryańskiey, odbędzie się publiczna Licytacyia pozostałych ruchomości, iako to: sukien, bielizny, szkła, porcellany, mebli, miedzi, zegarów, win starych, sreber, kosztowności, brylantów i pereł; chęć przeto licytowania maiący, zechcą się w gotowe pieniądze zaopatrzyć.

W Krakowie dnia 9 Grudnia 1828 r. Ignacy *Rogalski.*

W dniu 12 Grudnia 1828 r. o godzinie 10 ranney, w Krakowie gmachu Sukiennicach, w drodze exekucyi Sądowey, odbędzie się publiczna Licytacyia zajętych ruchomości, iako to: kantorków, szaf, kredensu, soffy, kanap, krzesełek, tualetki orzechowey, stolików, &c. Chęć zatym licytować maiących, podpisany Komornik na czas i mieysce oznaczone zaprasza.

W Krakowie dnia 5 Grudnia 1828 r. Teodor *Jaworski*, Kom: Sąd.

Komornik Sądowy uwiadomia Publiczność, iż dnia 12 i 16 b. m. i r. w godzinach rannych, w Krakowie w Sukiennicach, odbędzie się Licytacyia: kocza z fartuchem ruskim zwanego, komody, lanszaftów, zwierciadeł, łużek, sukien, stolików i t. p. za gotowe pieniądze. — W Krakowie dnia 5 Grudnia 1828 r. Józef *Słodkowski*, Kom: Sąd.

W dniu 16 Grudnia r. b. 1828 o godzinie 10 zrana, w drodze exekucyi Administracyyney, Lokal zajęty pomieszkań dolnych w Kamienicy pod L. 265 w Rynku głównym w Gminie II na trzy kwartały przez publiczną Licytacyią wydzierżawiony zostanie; życzący takowego, w mieysce i czas oznaczony opatrzonych w Vadium Złp. 30 zaprasza się.

Jan *Krzyżanowski*, Sokw: Rząd.

Jaśnie Wielmożna Józefa z Hrabiów Potulickich, Hrabina Janowa Wielopolska, ostrzega i prosi wszystkich Panów Kupców, którzy iakimkolwiek handlem trudnią się, szczególniey handel Win utrzymuiących, aby żadnemu z iey służących bez pieniędzy gotowych nie wydawano tak na konto iey osoby, iako też i konto służących, gdyż zaraz na każdy komis gotowe pieniądze daie; więc ieżeliby który co nabrał na kredyt, za żadnego potym nic nie zapłaci.

W przedostatni Poniedziałek, to iest dnia 24 Listopada r. b. między godziną 1wszą i 2gą z południa zginęła suka Wyżlica; właściciel teyże sądząc, iż się tylko chwilowo zabłąkała, tydzień oczekiwał iey powrotu; gdy się dotąd nie znalazła, podaie do publiczney wiadomości opis tey suki: na tarantówym dnie ma wielkie kasztanowate płaty, zawiesista, mocno zbudowana, i powodu niedawnego oszczenienia się piersi teyże są dużo obwisłe, na brzuchu ma wyrostek wielkości orzecha włoskiego nieporosły siercią i koniec ogona biały. Ktoby takową znalazłszy, pod Nmer 553 przy ulicy Floryańskiey do domu JW. Adama Siemońskiego do Sklepu W. Piechockiego przyprowadził, odbierze w nadgrodę Złp. 50.